

65. Meddelelse fra Statens Forsøgsvirksomhed i Plantekultur.

Ved Statens Planteavlsudvalg.

Udsendt den 30. Marts 1917.

Forsøg med Dyrkning i Havre af Serradela og Tidlig Rødkløver til Grøngødning. 1910—16.

Paa Forsøgsstationen ved Studsgaard er der i 1910—16 paa høj, mager Sandjord med Undergrund af gult Sand gennemført Forsøg til Undersøgelse af Betydningen af at saa Serradela og Tidlig Rødkløver i en Dækfrugt af Vaarsæd og nedpløje Bælgplanterne som Grøngødning med Stubben om Efteraaret.

Forsøget har været indlagt i en 8-Marks Drift, men Virkningen af Grøngødsningen har kun kunnet undersøges paa en efterfølgende Kartoffelafgrøde foruden paa selve Dækafgrøden.

Dæksæden har med Undtagelse af de to første Aar (hvor den var Blandsæd af Gul Havre og 2rd. Byg) været Graa Havre. Staldgødning tilføres aldrig de paagældende Marker. Havren gødes med 200 kg 18 pCt. Superfosfat, 100 kg 37 pCt. Kaligødning og 200 kg Chilisalpeter, og Kartofflerne med 600 kg Thomasslagge, 300 kg 37 pCt. Kaligødning og 250 kg Chilisalpeter pr. ha.

Til Sammenligning med Dyrkning uden Bælgplanter er der saadet dels 30 kg Serradela og dels 20 kg Italiensk Rødkløver pr. ha, og Nedpløjningen er foretaget sidst i November eller først i December.

Saa vel Dæksæd som Bælgplanter har hvert Aar undtagen 1916 i større eller mindre Grad været hæmmede i Væksten af Tørke og Havren tillige af Rodbrand. Kun i den fugtige Sommer 1916 er der høstet en tilfredsstillende Havreafrøde, og Bælgplanterne var fortrinligt udviklede.

Mængden af Bælgplantehø i Havreafrøden har ikke været bestemt, men har navnlig af Serradela hyppig været saa stor, at den væsentligste Del af Merudbyttet af Halm kan regnes at være Hø af Bælgplanterne.

Trods de nævnte ugunstige Forhold for Afgrødernes Udvikling har Virkningen af Bælgplantedyrkningen i Gennemsnit for Aarene 1910—16 været følgende pr. ha: for Serradela et Merudbytte af Havre paa 48 kg Kærne og 1092 kg Halm, af Kartoffler paa 24 hkg, og for Ital. Rødkløver et Merudbytte af Havre paa 58 kg Kærne og 463 kg Halm, af Kartoffler paa 26 hkg. Uden Bælgplanter var Udbyttet af Havre 1004 kg Kærne og 1748 kg Halm, af Kartoffler 168 hkg.

Sættes 1 kg Kærne = 5 kg Halm = 4 kg Kartoffler = 1 F.E., faas et samlet Merudbytte for Serradela af 866 og for Ital. Rødkløver af 799 F.E. pr. ha. Dette er dog for Halmen med Serradela en lav Værdiansættelse, da største Delen af Merudbyttet heraf, som ovenfor nævnt, kan regnes at være Serradelahø.

Prisen paa Udsæden af Bælgplanterne har i Gennemsnit for 1910—14 været: for Serradela 42 og for Tidlig Rødkløver 173 Øre pr. kg (Ital. Rødkløver kan som Regel købes adskilligt billigere end bedste Tidlig Rødkløver fra andre Avlssteder). Udgiften til Bælgplanteudsæden bliver saaledes for Serradela 12,60 og for Rødkløver 34,60 Kr. pr. ha.

Regnes 1 F.E. til 10 Øre, faas da et Overskud pr. ha for Serradela af $86.60 \div 12.60 = 74.00$ Kr. og for Ital. Rødkløver af $79.90 \div 34.60 = 45.30$ Kr.

Forudsætningen for en saadan Anvendelse af Bælgplanter er selvfølgelig dog, at man kan holde Jorden tilstrækkelig ren uden den Efteraarsbearbejdning af den, som man herved afskærer sig fra. I ugunstigt Høstvejr kan Indblandingen af Bælgplanter ofte vanskeliggøre Bjærgning af Afgrøden, og paa Jorder, hvor der er Fare for Kløveraal, maa Brugen af Rødkløver til Grøngødning fraraades.

Udførlig Beretning om Forsøgene vil fremkomme i Tidsskrift for Planteavl, der kan bestilles gennem enhver Boghandel for 6 Kr. pr. Bind (ca. 800 Sider).

Bilag findes paa Bagsiden.

Bilag til 65. Meddelelse.

**Forsøg med Dyrkning i Havre af Bælgplanter til Grøngødning
paa Forsøgsstationen ved Studsgaard 1910—16.**

Aar	Havre uden Bælgplanter			Havre med Serradela			Havre med Ital. Rødkløver		
	kg pr. ha		pCt. Kærne af hele Afgroden	kg pr. ha		pCt. Kærne af hele Afgroden	kg pr. ha		pCt. Kærne af hele Afgroden
	Kærne	Halm		Kærne	Halm		Kærne	Halm	
1910	567	1517	27	622	2999	17	611	1715	26
1911	1240	2100	37	900	2280	28	800	1410	36
1912	1230	1910	39	1260	2360	35	1620	2570	39
1913	1120	2030	36	980	1940	34	1100	2060	35
1914	376	1328	22	440	1656	21	440	1472	23
1915	728	1928	27	888	3808	19	928	3104	23
1916	1768	2424	42	2272	4840	32	1936	3144	38
Gennemsnit	1004	1748	33	1052	2840	27	1062	2211	31
Den efterfølgende Kartoffelafgrøde									
	Knolde, hkg pr. ha			Knolde, hkg pr. ha			Knolde, hkg pr. ha		
1911	115			147			177		
1912	174			188			174		
1913	184			205			202		
1914	242			270			258		
1915	165			191			184		
1916	125			152			167		
Gennemsnit	168			192			194		